

prověřte si své zastupitele!

„Že si někdo dal práci a hledal, v jakých jsem společnostech, že mám živnostenský list, na který samozřejmě nepodnikám, hraničí s konspirativní metodou.“

Otto Kechner ve funkci náměstka primátora hl.m. Prahy

Zastupitelé, od komunální úrovně až po poslance a senátory, byli do svých funkcí zvoleni, aby zastupovali zájmy občanů. Čím to je, že před zájmem občanů dostane často přednost zájem investora, o jehož záměru se občan třeba ani včas nedozví? Máte-li podezření, že se váš zastupitel dostal do střetu zájmů (veřejného a osobního) a zneužívá svého postavení k prospěchu svému či osoby jemu blízké, prověřte si ho. Ve hře jsou veřejné finance, vaše daně, a je tedy vaším právem zastupitele kontrolovat, jak s nimi nakládá. Jestli například ze své funkce v městské firmě hájil zájmy města či naopak firmy, z jejíhož zisku pobírá odměnu.

Vyjádření náměstka Kechnera názorně ilustruje, jak někteří čeští politici své povolání stále ještě nechápu jako veřejnou službu, k níž dostali mandát od občanů. Naopak je z aktivit mnoha zastupitelů stále cítit, že svou funkci berou jako dobrou příležitost pro obohacení se či navázání obchodních kontaktů.

Kde a jak najít informace o svém zastupiteli?

Velkou část z nich můžete najít ve veřejně dostupných zdrojích, zejména na internetu: obchodní rejstřík, rejstřík živností, různé fulltextové vyhledávače, webové stránky organizací, měst a obcí, politických stran (kandidátky na www.volby.cz), archivy novinových článků a mnoho dalších zdrojů. Při práci je nutné získaná data porovnávat, ověřovat a zasazovat do souvislostí. Častou nesnází totiž působí shoda jmen, kdy si člověk nemůže být jistý, že se nalezená informace váže ke kontrolovanému zastupiteli či k někomu jinému. Zároveň je ovšem vhodné zaměřit se také na rodinné příslušníky a blízké příbuzné, kteří mohou vystupovat svým jménem v obchodních vztazích svého příbuzného zastupitele.

Obchodní rejstřík

Vedle oficiálního obchodního rejstříku, z něhož můžete za úplatu dostat výpis pouze u Krajského soudu, existuje také internetový obchodní rejstřík na adrese www.justice.cz. Doporučujeme zvolit podrobnější vyhledávání kvůli možnosti zvolit výpis „platných i neplatných“ údajů. V rejstříku můžete buď zadat jméno nějaké společnosti, tím získáte její výpis, anebo jméno osoby a dostanete seznam všech společností, v nichž se toto jméno vyskytuje. Pracujte s „úplným“ výpisem, ne „aktuálním“, protože „vymazané“ údaje (označené podtržením) bývají důležitými indiciemi jak při „identifikaci“ hledaného, tak při odkrývání souvislostí či vztahů mezi osobami.

Výpisy z internetového rejstříku mají ale pouze informativní charakter. Občas se v nich také vyskytnou chyby a problematičká je zejména jejich aktualizace. Jako zdroj informací je však nenahraditelný.

ARES

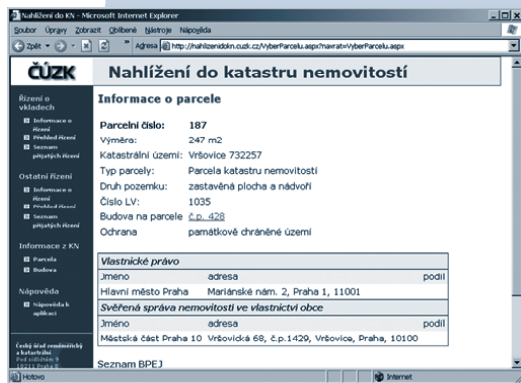
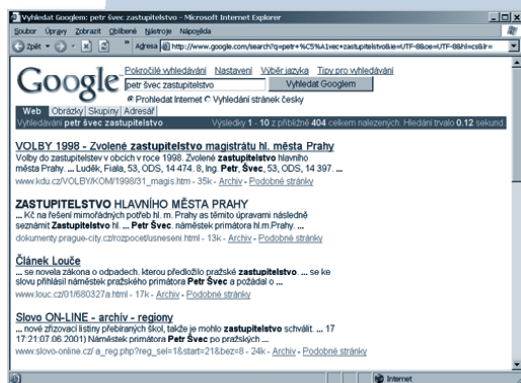
Webové stránky http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_fr.html provozuje Ministerstvo financí ČR a na rozdíl od obchodního rejstříku obsahují i databázi živnostníků, respektive „fyzických osob podnikajících nezapsaných v obchodním rejstříku“. Mezi užitečné údaje tu patří zejména předmět a adresa podnikání (adresa je většinou shodná s bydlištěm). V případě plátou daně z přidané hodnoty je většinou možné z jejich DIČ poznat rodné číslo.

Google

Z fulltextových vyhledávačů je nejspolehlivější www.google.com. Stačí zadat jméno a příjmení (či cokoliv jiného) a Google vám najde téměř všechny webové stránky, na nichž se toto jméno vyskytuje. Tedy stránky různých organizací, politických stran, obcí, firem atd., které pak mohou odkrýt zajímavé souvislosti a kontakty, do nichž je hledaný zastupitel zapleten.

Katastr nemovitostí

V mnoha případech vzniká střet zájmů kvůli vlastnictví budov či pozemků, např. v místě plánované dálnice. Výjimkou už dnes nejsou ani úplatky ve formě nemovitostí. Od ledna 2004 již ale není nutné běžet pro informace na příslušný katastrální úřad, protože jsou v provozu stránky <http://nahliznidokn.cuzk.cz>, kde si v menu „informace z KN“ můžete zvolit „parcely“ nebo „budovy“ a – znáte-li jejich číslo – zjistit jejich vlastníka.

Oživení
 Sněmovní 7
 Praha 1-Malá Strana
 tel.: 257 531 983
www.bezkorupce.cz

prověřte si své zastupitele!

UKÁZKOVÝ PŘÍPAD: Jihočeská chobotnice staví golfové hřiště

V Hluboké nad Vltavou se několik let připravovala výstavba velkého osmnáctijamkového golfového hřiště. Protože mělo vzniknout na krajinně i biologicky cenných loukách hned v podzámčí, začala se o stavbu zajímat jihočeská občanská sdružení. Původně se jejich argumenty týkaly čistě ochrany životního prostředí, postupem času ale vyšlo najevo, že na vzniku prestižního golfového hřiště jsou osobně zainteresováni vlivní politici i úředníci.

O stavbu golfového hřiště projevila zájem investorská firma Hluboká Invest, a.s. V jednání s úřady ji zastupovala stavební firma Mane. Hluboká rada zařadila golfové hřiště do plánu rozvoje města. Za výstavbu hřiště se postavila i Regionální rozvojová agentura RERA, která vypracovává rozvojovou koncepci Jihočeskému kraji.

Internetové stránky Hluboké nad Vltavou:

Složení zastupitelstva a rady je dnes většinou přístupné přes internet. Pokud ne, dají Vám ho na radnici, nebo pošlou poštou. Je možné si vyžádat i složení starších zastupitelstev. Zároveň doporučujeme prověřit i odpovědné úředníky (stavební úřad, odbor životního prostředí apod.)

Zjištění: V současném volebním období jsou mezi radními Josef Pür za ČSSD a Roman Mallát za ODS. V minulém volebním období byl radním za ODS také Pavel Dlouhý. Jméno vedoucího odboru životního prostředí figurovalo na místní volební kandidátce ODS (viz www.volby.cz).

Katastr nemovitostí:

Pozemky určené pro stavbu golfového hřiště vlastní radní Josef Pür. Knižecí dvůr, lukrativní starou budovu v centru města, v níž se nachází zázemí golfového hřiště, vlastní firma Agriprod.

Obchodní rejstřík na internetu:

- Pod názvem Agriprod nalezeny 3 firmy, ve všech figuruje Josef Pür. Mezi dalšími například Jaroslav Bucek.
- Ve firmě Hluboká Invest (investor hřiště, sídlí v budově Knižecího dvora) figurují Pavel Dlouhý (radní), Jiří Šmejck (TV Nova), Jaroslav Bucek, Vladimír Koubek.
- Mane je síť několika firem podnikajících ve stavebnictví. Hlavní postavou je radní Roman Mallát. V Mane Holding působí Vladimír Koubek. V jedné z Mane firem dříve působil Pavel Frelich.
- Josef Pür (radní, ČSSD), Roman Mallát (radní, ODS) a Jaroslav Bucek společně ve firmě Holiday Horses Club.
- Pavel Dlouhý je místopředsedou představenstva Regionální rozvojové agentury RERA.
- Pavel Dlouhý a Vladimír Koubek byli s bývalým ředitelem Pozemkového fondu Karlem Machem ve společnostech Lesy Hluboká a.s. a Rybníkářství Hluboká a.s.

Google (novinové články, stránky občanských sdružení, věstník NKÚ atd.):

Josef Pür a Pavel Dlouhý kdysi společně šéfovali školnímu zemědělskému podniku v Hluboké (součást Jihočeské univerzity). Pür koupil restituční nárok na pozemky na Šumavě. Pozemkový fond v čele s Karlem Machem mu jako

náhradu za tyto pozemky vydal mnohem lukrativnější louky v hlubockém podzámčí. Co za to?

Opět jako náhradu za restituční nároky za jiné pozemky získala firma MANE v Chotýčanech (blízko Hluboké) dva obytné domy včetně pozemků, které dříve patřily školnímu zemědělskému podniku. Nejvyšší kontrolní úřad označil jejich převzetí Pozemkovým fondem za nezákonné. Nemovitosti pak od firmy MANE odkoupil Mach, nyní starosta Chotýčan, za polovinu odhadní ceny.

Podle NKÚ udělil Okresní úřad v Budějovicích zakázku za 137 milionů firmě MANE na základě zcela neprůkazného způsobu hodnocení nabídek. Jinou zakázku za 30 milionů získala MANE tak, že Okresní úřad v rozporu se zákonem zaslal výzvu pouze jednomu zájemci.

Okresní úřad se k výstavbě golfového hřiště vždy vyjadřoval kladně, přestože téměř všechna odvolání občanských sdružení byla úspěšná. Přednostkou Okresního úřadu až do jeho zrušení byla Renata Frelichová. Její manžel Pavel Frelich býval společníkem a jednatelem jedné z firem MANE. Nedávno se Frelichovi přestěhovali z Budějovic do Hluboké.

Osobní návštěva:

Koupaliště v Hluboké postavila firma MANE. Vedle golfového hřiště narazíte na TJ Hluboká nad Vltavou Tenisový klub MANE. Na opačné straně města uvidíte nové sídliště padesáti rodinných domků. Jedná se o společnou investiční akci města Hluboká a firmy MANE.

V budově Knižecího dvora nyní sídlí vedle golfového klubu i firma Agrotans manželky Pavla Dlouhého a několik firem Pavla Frelicha.

Závěr:

Přestože byly hlasy občanských sdružení podpořeny ombudsmanem a ministerstvem životního prostředí, neměly šanci uspět proti chobotnici politických, ekonomických a mediálních (na ty už tady nezbyl prostor) zájmů. Rozkrýt vztahy a upozornit na ně se podařilo až v době, kdy hřiště bylo téměř postavené, byť načerno. Poučení: při trvalém sledování vztahů a zájmů našich zastupitelů bychom se nenechali tak snadno oklamat řečmi o prospěšnosti a nepostradatelnosti golfového hřiště.